

VAN NATURE

Jacques van der Neut schrijft in Van Nature over opvallende waarnemingen in de natuur. Hij werkt als boswachter in De Biesbosch. Daarnaast is hij een verwoed natuurfotograaf.

DS

Vogels kijken in de Biesbosch is populair. Zo werd er onlangs in de Noorderdiepzone een waterrietzanger ontdekt, een schaarse doortrekker. Een waterrietzanger is een kleine vogel, maar 'grote zwevers' staan centraal op het aanstaande Vogelfestival op het Biesbosch MuseumEiland.

▲ De vernatte Noorderdiepzone, met op de voorgrond de Hania's Polder. FOTOS: JACQUES VAN DER NEUT

▲ De waterrietzanger poseert bovenin een pol zuring.

Kijk, een waterrietzanger!

In de afgelopen 25 jaar is er veel in de Biesbosch veranderd. Door hoge waterstanden in het begin van de jaren 90 startte er kleiwinning, waardoor landbouwpolders veranderden in getijdenmoerassen. Hierna kwam Rijkswaterstaat met het beleid Ruimte voor de Rivier.

Veel landbouwgrond is inmiddels omgevormd naar zoetwatergetijdengebied. Het uitgangspunt bij de Nieuwe Dordtse Biesbosch was echter grootschalige vernatting in de Noorderdiepzone door het inlaten van water via de hevel bij de Oosthaven.

Bij de hevel wordt het buitenwater in de Oosthaven, door een vacuümleiding over de kruin van de dijk naar de polder getrokken. Het opgepompte rivierwater komt via de drie transportbuizen in de bezinkplas, waar meegevoerd slib en zanddeeltjes kunnen bezinken, vandaar de voor de hand liggende naam 'bezinkplas'.

Kemphaan

Sinds het aanmerkelijk verhogen van de waterstanden in het vergraven landbouwgebied, verblijven er regelmatig leuke vogels zoals de lepelaar, kleine zilverreiger, gele kwikstaart, groenpootruiter en kemphaan.

Vorige week werd er een waterrietzanger ontdekt pal naast het vlonderpad. De waterrietzanger is in ons land een zeldzame doortrekker met

hooguit enkele exemplaren per jaar. Bijna alle waarnemingen hebben betrekking op jonge, eerstejaars vogels die vanuit hun broedgebieden via Noordwest-Europa naar het zuiden trekken. Dat geldt ook voor het exemplaar in de Noorderdiepzone.

Witte streep

Tijdens controle van de digitale bestanden, is een egale keel zichtbaar. Adulte exemplaren hebben echter een gestreepte keel. Bovendien heeft de waterrietzanger een opvallende, witte streep over de kruin. Zo'n soort

in deze tijd van het jaar ontdekken valt niet mee. De waterrietzanger is een enorme kruiper en houdt zich dus voornamelijk in de vegetatie schuil. Slechts kort heen en weer bewegende grassstengels verraden iets van zijn geheimzinnige speurtocht naar voedsel.

Het menu van de waterrietzanger bestaat hoofdzakelijk uit larven, insecten en andere ongewervelden, zoals spinnen. Deze vogel broedt niet in ons land, maar wel in zeggemoerassen in Polen en andere delen in Oost-Europa.

► **Zo'n soort in deze tijd van het jaar ontdekken, valt niet mee**

In Polen wordt via BirdLife International geld ingezameld om zijn kletsnate broedgebieden intact te houden. De waterrietzanger lijkt in uiterlijk op de in Nederland veel algemenere rietzanger, maar is - onder meer - zwaarder gestreept op de rug en kop.

Beide soorten scharrelen door de rietkragen in de Noorderdiepzone. Terwijl de vogelaars hopen om de waterrietzanger beter in beeld te krijgen, komt er een groep van zeker 65 watersnippen overscheren. Kort daarop plotseling een show van jewelste; de waterrietzanger komt uit de dekking en strijkt neer in de top van een pol uitgebloeide zuring. De vogel poseert een moment voor ons, maar verdwijnt dan in de weelderige vegetatie en de fotografen pakken hun spullen in en gaan er vandoor.

Geduld

Zij worden afgewisseld door zojuist aangekomen vogelaars die de waterrietzanger ook graag willen zien. Aangezien het buiten de broedtijd is, laat de waterrietzanger zich niet of nauwelijks horen. Het is nu een kwestie van de vogel daadwerkelijk proberen te ontdekken in of onder de vegetatie.

Een beetje geduld is in zo'n geval wel makkelijk. De waterrietzanger komt al vroeg in Nederland op doortrek, vanaf eind juli tot begin september. De vogel in de Noorderdiepzone past daar naadloos in.

ONTDEKKEN

Vogelfestival in de Biesbosch

Roots Vogelmagazine houdt zaterdag 14 september in samenwerking met Staatsbosbeheer het Roots Vogel-festival op en rond het Biesbosch MuseumEiland in Werkendam. Bezoekers kunnen de Biesbosch ontdekken via allerlei excursies over land en water. Tijdens vaartochten met elektrische rondvaartboten vertellen boswachters van Staatsbosbeheer over

▲ **Roots organiseert samen met Staatsbosbeheer het Vogelfestival.**

recente ontwikkelingen in het gebied. Natuurlijk wordt gepoogd zo veel mogelijk visarenden op te sporen. Er zijn ook wandeltochten en ritjes met een elektrische trein.

En vogelaars kunnen collega-vogelaars ontmoeten.

Workshops

Tijdens diverse workshops kunnen bezoekers bijvoorbeeld de

fijne kneepjes leren van vogelfotografie of vogels tekenen in het veld.

Het festivalticket is inclusief museumbezoek, markt met diverse stands, lezingen en wandelroutes. Een festivalticket en tickets voor de activiteiten en workshops kunnen worden gereserveerd via rootsmagazine.nl/vogelfestival. Meer informatie via events@rootsmagazine.nl